

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 52.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867316848/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

Værn. Den hindrer, at Ingen af hine, hvis Lyksalighed staar paa Spil, skal komme ind i Statsstyrernes hellige Vange, skue deres Anlæg og overbevise sig om, enten Landets Mishænk opklækker Vexter, der kunne befordre det heles Vel, eller blot Tulipaner og andre blot for Øiet behagelige, der kun skulde tjene til at bedrage Folket, indbilde dem, at Regieringen er landsfæderlig, og faae det til at købe denne Flitterstads for alt, hvad det ved suur Svæd og Møie erhvervede. — Hvorledes kan man nu under saadanne Omstændigheder have grundet Haab om en Reform, der har Staternes sande Beste til første Maal? Hvorledes tør man vente, at Monarkerne skulle komme til at betragte hele Nasjonen, heel og enkelt, ei som Middel men Øiemed? —

Er der end stundum en Suveræn, der med den oprigtige Villie at gjøre sit Land lykkelig besidder den sjeldne Kraft at kunne stille sig i Spidsen for alle Regierings Forretninger og selv tage virksom Deel deri, er der end stundum paa Tronen En Mand, der søger at ligne en *Frederich den Eeneste*, da møde ham dog saa mange Vanskeligheder, at selv den længste Levealder ei forslaaer til at overvinde de halve, og naar nu en saadan døer, og naar — i Følge den skændige Arveret — et Barn eller en Uduelig, eller en Vellystling kommer paa Tronen, O! Hvor faa Aar behøves der da ikke til at kuldaste alt det gode, den forrige virkede, til igjen at befæste hin ulykkelige Slaghøm, og hvad vandtes da i det hele ved den menneskevenlige Regents Bestræbelser? intet næsten uden det, at Aristokraterne lære mere listig at lægge deres Planer, mere agtsom at værge for deres Fortrin. — Nej, først da, naar en Række af to tre gode Monarker har bevirket en almindelig Oplysning mellem et Folk, en saadan Oplysning, der lærer Folket at skjønné paa sit eget Vel, at ære den gode Regent, give ham nyttige Vink og befordre hans Planer, samt være istand til at udelukke fra Arvefølgen, eller afsætte, den Udelige, uden derfor at udsætte sig for Anarkiets Rædsler. — Først da vil Regenterne lære at agte sine Undersaatter, at gjøre sig duelige til at staae i deres Spidse, at anvende deres hele Kraft paa at gjøre dem lykkelige. — Først da ville Aristokraterne — i dette Ord's slette Bemærkelse — forsvinde. —

Ubegrændset Frihed er ligesaa umulig i en Stat som uønskelig, thi da hørte Staten op at være Stat. Fuldkommen Lighed er en Sjimære; — men Frihed til at benytte sine Evner, uden at gjøre Indgreb i andres fuldkomne Rettigheder, Frihed til at gjøre, hvad der ei strider mod Moralens eller de borgerlige for-